

Prishtinë, më 3 korrik 2017
Ref. nr.: RK 1098/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI134/16

Parashtrues

Dedë Hasani

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, PAKR. nr. 379/16, të 21 shtatorit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Dedë Hasani (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës) nga fshati Mejë, komuna e Gjakovës, i përfaqësuar nga Teki Bokshi, avokat.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, PAKR. nr. 379/16, të 21 shtatorit 2016, në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Gjakovë, Pkr. nr. 174/14, të 26 prillit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar të Gjykatës së Apelit të Kosovës.
4. Parashtruesi i kérkesës pretendon shkeljen e neneve 21 [Parimet e përgjithshme], 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i marrëveshjeve dhe instrumenteve ndërkombëtare], 31 [E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e pronës] të Konventës Evropiane për të drejtat e njeriut.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës se Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) si dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 23 nëntor 2016, parashtruesi i kérkesës dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
7. Më 14 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegin shqyrtyues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Ivan Čukalović dhe Bekim Sejdiu.
8. Më 2 shkurt 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kérkesës dhe kerkoi nga ai që ta plotësojë formularin e kérkesës përveç të gjitha dokumenteve relevante, siç parashihet me nenin 22.4 të Ligjit dhe rregullin 29 të Rregullores së punës.
9. Më 1 mars 2017, parashtruesi i kérkesës dorëzoi dokumentet përkatësse siç parashihet me nenin 22.4 të Ligjit dhe rregullin 29 të Rregullores së punës. Një kopje e kérkesës iu dërgua Gjykatës së Apelit.
10. Më 7 mars 2017, Gjykata në pajtim me rregullin 29 (c) të Rregullores së punës kerkoi nga parashtruesi i kérkesës të dorëzojë autorizimin për Teki Bokshin brenda 5 (pesë) ditësh.
11. Më 15 mars 2017, parashtruesi i kérkesës dorëzoi autorizimin për Teki Bokshin.

12. Më 3 maj 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtares raportuese dhe i propozoi Gjykatës papranueshmérinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

13. Sipas dokumenteve të dorëzuara më 20 qershori 2007, parashtruesi i kërkesës ishte sulmuar dhe kishte pësuar lëndime të rënda trupore nga M. C.
14. Më 17 korrik 2007, Prokurori Publik në Gjakovë ngriti aktakuzën PP. nr. 300/2007 kundër M. C. për veprën penale Lëndim i rëndë trupor sipas nenit 154 paragrafi 1 i Kodit të atëhershëm të Përkoħshëm Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejmë: KPPK).
15. Më 20 korrik 2007, Prokurori Publik në Gjakovë ndryshoi aktakuzën e tij kundër M.C. për të njëjtën vepër penale, por në bazë të nenit 154 paragrafi 2, nënparagrafi 4 në lidhje me paragafin 1 të KPPK-së.
16. Nga viti 2009 deri në vitin 2014, disa instanca të gjykatës u morën me rastin. Ato trajtuan çështje të ndryshme siç janë saktësia e kualifikimit ligjor të veprës penale të kryer nga M.C., ashpërsia e lëndimeve të marra nga parashtruesi i kërkesës përmes ekspertizës përkatëse mjekësore, si dhe me kërkesën e Prokurorit Publik për ta transferuar çështjen në Departamentin për Krime të Rënda.
17. Më 26 prill 2016, Gjykata Themelore në Gjakovë me Aktgjykimin Pkr. nr. 174/14 shpalli M. C. fajtor për kryerjen e veprës penale Lëndim i rëndë trupor dhe e dënoi atë me burgim prej 7 (shtatë) muajsh. Gjykata Themelore këshilloi parashtruesin që të iniciojë procedurë civile për dëm material. Nga dokumentet shihet se përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës deklaroi në Gjykatën Themelore se parashtruesi i kërkesës do të kërkojë kompensim monetar në procedurë civile.
18. Aktgjykimi i Gjykatës Themelore u kontestua nga parashtruesi i kërkesës, Prokurori i Shtetit dhe përfaqësuesi i të akuzuarit M.C. në Gjykatën e Apelit. Parashtruesi i kërkesës dhe Prokurori i Shtetit kerkuan dënim më të ashpër për të akuzuarin M. C., si dhe që ky i fundit të paguajë shpenzimet procedurale që ia kishte shkaktuar parashtruesit të kërkesës. Përfaqësuesi i të akuzuarit M.C. u ankua për shkelje të ligjit procedural dhe vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike. Ai kundërshtoi dënimin penal dhe vendimin mbi shpenzimet e procedurës penale. Ai kërkoi që M.C. të lirohet nga akuza penale ose që lënda t'i kthehet Gjykatës Themelore për rishqyrtim.
19. Më 21 shtator 2016, me Aktgjykimin PAKR. nr. 379/16, Gjykata e Apelit të Kosovës pjesërisht pranoi ankesën e M.C. dhe ndryshoi dënimin e tij në 6 (gjashtë) muaj burgim. Ankesa e parashtruesit ishte refuzuar si e pabazuar. Sa i përket ashpërsisë së dënit të akuzuarit M.C., Gjykata e Apelit, *inter alia*, vlerësoi se pasi pati rikualifikim të veprës penale kërkohet një dënim tjeter. Kështu dënim i ndryshuar ishte proporcional me intensitetin e rrezikshmérisë shoqërore të veprës penale dhe shkallën e përgjegjësisë penale të akuzuarit.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme], 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve Ndërkombëtare], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e pronës] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut.
21. Parashtruesi ankohet se janë shkelur të drejtat e tij themelore nga dy gjykatat, sepse: (i) M.C. e kishte sulmuar dhe i kishte shkaktuar lëndime të rënda trupore, për të cilat, ai nuk u dënuar në proporcion me veprën e kryer; (ii) ai ishte privuar padrejtësisht nga e drejta e tij për dëmshpërblim; dhe, (iii) i është shkelur e drejta për gjykim brenda një kohe të arsyeshme.
22. Në lidhje me Aktgjykimin PAKR. nr. 379/16 të Gjykatës së Apelit, parashtruesi i kërkesës pretendon se: "... *Gjykata e Apelit e ka ndryshuar Aktgjykimin e shkallës së parë, e ka shpallë të akuzuarin fajtor për vepër penale më të lehtë, edhe pse është vërtetuar se ka kryer vepër penale më të rëndë, e ka shpallë fajtor për vepër penale që kërcënohet me dënim burgu prej 6 muajve deri 5 vjet, dhe kur e ka dënuar e ka dënuar me minimumin ligjor*".

Pranueshmëria e kërkesës

23. Gjykata do të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
24. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 [Juridikzioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

"Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj."

25. Gjykata po ashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, që parashev:

Neni 48 [Saktësimi i kërkesës]

"Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojojë".

26. Gjykata, më tej, merr parasysh rregullin 36 (2) (a) dhe (c) të Rregullores së punës i cili specifikon:

"(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie, ose

[...]

(c) *Gjykata gjen që parashtruesi nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë*".

27. Gjykata vëren se sa i përket ankesës së parashtruesit se i është shkelur e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe e drejta pronësore, ai përdor argumente të ndryshme. Në radhë të parë, që personi i cili e sulmoi atë nuk u dënuar në proporcion me veprën e kryer. Së dyti, që procedura gjyqësore kishte tekaluar afatin e arsyeshëm, dhe së treti, se ai ishte i privuar padrejtësisht nga e drejta e tij për dëmshpérblim si palë e dëmtuar në procedurën penale.
28. Sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës lidhur me ashpërsinë e dënimit të M.C., Gjykata vëren se Gjykata e Apelit shpjegoi se: (i) ka pasur një rikualifikim të veprës penale sipas të cilët kërkohej një dënim tjeter; (ii) dënim i ndryshuar ishte proporcional me intensitetin e rrezikshmërisë shoqërore të veprës penale dhe shkallën e përgjegjësisë penale të të akuzuarit; dhe (iii) ka pasur rrethana lehtësuese në favor të M.C., për shkak të moshës së tij të re, në kohën kur ai ka kryer veprën, se ai duhet ta mbajë familjen dhe sjellja e tij e mirë që nga koha që ai ka kryer veprën penale.
29. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve ose ligjit që pretendohet të janë kryer nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave ose gjatë aplikimit të ligjit (ligjshmërisë), përvèç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e njeriut të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëri) (Shih, për shembull, rastin nr. KI89/15, parashtrues *Fatmir Koci*, Aktvendim për papranueshmëri i 22 marsit 2016, paragrafi 38).
30. Gjykata Kushtetuese rikujton se nuk është Gjykatë e gjetjes së fakteve dhe në këtë mënyrë vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta. Roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore, prandaj, nuk mund të veprojë si "gjykatë e shkallës së katërt" (shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, paragrafi 65, dhe po ashtu shih rastin *mutatis mutandis*, rasti Kl86/11, të parashtruesit *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri i 5 prillit 2012).
31. Në të vërtetë, është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të aplikojnë rregullat përkatëse të së drejtës materiale dhe procedurale (shih, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës* dhe gjithashtu shih *mutatis mutandis* Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI156/15, Aktvendim për papranueshmëri, i 23 dhjetorit 2016, paragrafi 42).
32. Duhet marrë parasysh, meqë ky është një burim i shpeshtë i keqkuptimeve mes palëve, që "drejtësia" e kërkuar nga neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës nuk është drejtësi "përbajtjesore" (një koncept që është pjesërisht ligjor, pjesërisht etik dhe mund të aplikohet vetëm nga gjyqtari i çështjes), por është drejtësi "procedurale". Në aspektin praktik kjo kuftohet si procedurë e kundërshtimit në të cilën parashtrimet dëgjohen nga palët dhe në të cilën palët janë të barabarta para Gjykatës (Shih rastin *Star Cate - Epilekta Gevmata* dhe

të tjerët kundër Greqisë, Aplikacioni nr. 54111/07, GJEDNJ, Vendimi i 6 korrikut 2010).

33. Në dritën e shqyrtimeve të mësipërme, Gjykata përsërit që parashtruesi i kërkesës ka pasur dobi nga procedurat kundërshtuese; ka mundur që në fazë të ndryshme të paraqesë argumente dhe prova që i konsideronte relevante për rastin e tij; që e ka pasur mundësinë që në mënyrë efektive të kontestonte argumentet dhe provat e paraqitura nga pala kundërshtuese; që të gjitha argumentet e tij, që në pikëpamje objektive, ishin relevante për zgjidhjen e rastit të tij, ishin dëgjuar dhe shqyrtuar në mënyrë të duhur nga gjykatat; që arsyet ligjore dhe faktike për vendimet e kontestuara ishin përcaktuar në hollësi; dhe që, në përputhje, me rr Ethanat, procedurat në tërësi ishin të drejta (Shih rastin *Garcia Ruiz* kundër *Spanjës*, Aplikimi nr. 30544/96, [GC], Aktgjkimi i 21 janarit 1999, paragrafi 29).
34. Fakti se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk mund të ngrëjë vetveti një pretendim të argumentuar për shkelje të të drejtave dhe lirive të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë (Shih, rastin nr. KI125/11, *Shaban Gojnovci*, Aktvendim mbi papranueshmëri i 28 majit 2012, paragrafi 28).
35. Sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës në lidhje me tejzgjatjen e procedurave, Gjykata vëren se neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 (1) i Konventës obligojnë autoritetet kompetente që ta organizojnë sistemin gjyqësor në atë mënyrë që gjykatat t'i përbushin të gjitha kriteret e përcaktuara në nenet në fjalë (Shih rastin *Abdoella* kundër *Hollandës*, GJEDNJ, aplikacioni nr. 12728/87, Aktgjkimi i 25 nëntorit 1992, paragrafi 24).
36. Në rastin konkret, Gjykata vëren se pretendimi i parashtruesit në lidhje me shkeljen e afatit të arsyeshëm të procedurës nuk është e justifikuar. Gjykatat ishin aktive në çdo instance – të shkallës së parë dhe të apelit, dhe gjatësia e kohës që u desh që procedura të përfundonte kishte ndodhur më shumë për shkak të shqyrtimeve të tyre për administrimin e duhur të drejtësisë.
37. Përveç kësaj, Gjykata vëren se në rastin në fjalë, u desh një kohë më e gjatë për të përfunduar procedurat, sepse: (i) parashtruesi i kërkesës, i akuzuari dhe Prokurori i Shtetit shfrytëzuan mjetet juridike në dobi të tyre, në mënyrë që të kontestojnë vendimet e gjykatave; (ii) janë bërë ndryshime në ligjin penal, ligjin për procedurë penale dhe ligjin për gjykatat, të cilat janë zbatuar në vitin 2013, dhe (iii) gjykatave iu desh të përgjigjen pretendimeve të shumta të parashtruara në këtë çështje penale nga aktorë të ndryshëm. Kështu vonesa e pretenduar e procedurës nuk mund t'i atribuohet gjykatave ose, së paku, parashtruesi nuk e ka mbështetur atë pretendim (shih: Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI07/15, Aktvendim për papranueshmëri i 8 dhjetorit 2016).
38. Sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës se ai ishte privuar padrejtësish nga e drejta e tij për dëmshpérblim si palë e dëmtuar në një rast penal, Gjykata vëren se ligji i aplikueshëm në Kosovë parashevë për palët e dëmtuara të drejtë për të kërkuar kompensim në procedurë civile.

39. Parashtruesi megjithatë nuk ka dorëzuar në Gjykatë ndonjë vendim lidhur me pretendimin e tij për kompensim në procedurën civile, dhe se për këtë arsy, ai pretendim është qartazi i pabazuar.
40. Në fund, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës vetëm numëron dhe në përgjithësi përshkruan përbajtjen e dispozitave kushtetuese, pa mbështetur saktësisht se si ato dispozita ishin shkelur në rastin e tij siç parashihet me nenin 48 të Ligjit.
41. Prandaj, kërkesa pas vlerësimit gjithëpërfshirës të të gjitha pretendimeve duhet të deklarohet e papranueshme, si qartazi e pabazuar, në pajtim me rregullin 36 (2) (a) dhe (c) të Rregullores së punës, sepse parashtruesi i kërkesës nuk është viktimi e shkeljes së të drejtave të garantuara me Kushtetutë.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në përputhje me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (2) (a) dhe c) të Rregullores së punës, më 3 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

